



WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, dnia 25 lipca 2024 r.

K-1.431.1.43.2023.6.KK

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Realizacja ujętego do dofinansowania środkami pochodzącymi z Funduszu Dróg Samorządowych zadania nr FDS-1/51/2019 pn.: „Przebudowa ul. Słonecznej w miejscowości Wicie 160030Z”
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres organu kontrolowanego	Gmina Darłowo, ul. Dąbrowskiego 4, 76-150 Darłowo
Osoba pełniąca funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pan Radosław Głazewski – Wójt Gminy Darłowo
Okres objęty kontrolą	Od dnia 15 kwietnia 2019 r. do dnia 28 listopada 2023 r., tj. od dnia wpływu wniosku o dofinansowanie zadania polegającego na budowie lub przebudowie drogi w ramach Ustawy o Funduszu Dróg Samorządowych do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, do dnia przeprowadzenia kontroli
Kontrolujący	Krzysztof Kierczuk, główny specjalista w Wydziale Kontroli
Nr upoważnienia	113/23 z dnia 6 listopada 2023 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	Na podstawie art. 31 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg (Dz.U. z 2023 r. poz. 1983) oraz § 8 umowy nr 32/2019/E/8 z dnia 25 września 2019 r. o dofinansowanie środkami pochodzącymi z Funduszu Dróg Samorządowych zadania nr FDS-1/51/2019 pn.: „Przebudowa ul. Słonecznej w miejscowości Wicie 160030Z”
Kryteria prowadzenia kontroli	Legalność, rzetelność, skuteczność.
Rodzaj kontroli	Planowa, w trybie zwykłym
Termin kontroli	28 listopada 2023 r.

Stan prawny dotyczący przedmiotu kontroli:

1. Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224),
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.),
3. Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.),
4. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2023 r. poz. 682 ze zm.),
5. Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2267 ze zm.),
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz.U. z 2010 r. poz. 1579),
7. Ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg (Dz.U. z 2023 r. poz. 1983),
8. Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 289 ze zm.),
9. Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 645 ze zm.).

Osoby udzielające wyjaśnień w trakcie kontroli

Pan Rafał Kunysz – Kierownik referatu inwestycji, infrastruktury technicznej i gospodarki przestrzennej w Urzędzie Gminy w Darłowie,
Pani Ewa Świtalska – Główny Specjalista ds. funduszy unijnych w Urzędzie Gminy w Darłowie

USTALENIA KONTROLI

1. Sprawdzenie zgodności realizacji zadania z umową o dofinansowanie, Prawem zamówień publicznych, zasadami wydatkowania środków publicznych, Prawem budowlanym.

W wyniku sprawdzenia zgodności zadania w powyższych aspektach, na podstawie przeprowadzonych oględzin i zgromadzonych akt kontroli, stwierdza się, że przedmiotowe zadanie zrealizowano **zgodnie** z Umową nr 32/2019/E/8 z dnia 25 września 2019 r. o dofinansowanie środkami pochodzącymi z Funduszu Dróg Samorządowych zadania nr FDS-1/51/2019 pn.: „Przebudowa ul. Słonecznej w miejscowości Wicie 160030Z”, Anekssem nr 1 z dnia 9 marca 2020 r. oraz wykazem wydatków kwalifikowalnych stanowiących załącznik nr 2 do umowy i aneksu, **zgodnie** z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych oraz **zgodnie** z zasadami wydatkowania środków publicznych.

Zadanie nr FDS-1/51/2019 pn.: „Przebudowa ul. Słonecznej w miejscowości Wicie 160030Z” zrealizowano **niezgodnie** z przepisami ustawy Prawo budowlane:

- a) Beneficjent nie zawiadomił organu nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy.
Beneficjent naruszył art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane: „Do użytkowania obiektu budowlanego, na budowę którego wymagana jest decyzja o pozwoleniu na budowę albo zgłoszenie budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1-2, można przystąpić, z zastrzeżeniem art. 55 i art. 57, po zawiadomieniu organu nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy, jeżeli organ ten, w terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, nie zgłosi sprzeciwu w drodze decyzji. Przepis art. 30 ust. 6a stosuje się”.
- b) Beneficjent nie posiada opracowanego przez Wykonawcę Programu Zapewnienia Jakości.

W *Specyfikacjach Technicznych Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych*, w Dziale D-M-00.00.00 *Wymagania ogólne*, punkt 6.1. Program zapewnienia jakości zawarty został zapis: „Wykonawca jest zobowiązany opracować i przedstawić do akceptacji Inżyniera/Kierownika projektu program zapewnienia jakości. W programie zapewnienia jakości Wykonawca powinien określić, zamierzony sposób wykonywania robót, możliwości techniczne, kadrowe i plan organizacji robót gwarantujący wykonanie robót zgodnie z dokumentacją projektową, SST oraz ustaleniami”.

Z powyższego wynika, że Wykonawca robót przed przystąpieniem do wykonywania robót powinien opracować i przedstawić do akceptacji inspektora nadzoru program zapewnienia jakości.

Oznacza to, że kierownik budowy naruszył art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane: „Do podstawowych obowiązków kierownika budowy należy zapewnienie geodezyjnego wytyczenia obiektu oraz zorganizowanie budowy i kierowanie budową obiektu budowlanego w sposób zgodny z projektem i pozwoleniem na budowę, przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, oraz przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy”.

Inspektor nadzoru inwestorskiego dopuścił do prowadzenia robót przez wykonawcę bez opracowanego i zaakceptowanego programu zapewnienia jakości, czym naruszył art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane: „Do podstawowych obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego należy reprezentowanie inwestora na budowie przez sprawowanie kontroli zgodności jej realizacji z projektem i pozwoleniem na budowę, przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej”.

- c) Beneficjent nie posiada opracowanej przez Wykonawcę i zatwierdzonej przez właściwy organ czasowej organizacji ruchu.

W *Specyfikacjach Technicznych Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych*, w Dziale D-M-00.00.00 *Wymagania ogólne*, punkt 9.3. *Objazdy, przejazdy i organizacja ruchu* zawarty został zapis: „Koszt wybudowania objazdów/przejazdów i organizacji ruchu obejmuje:

(a) opracowanie oraz uzgodnienie z Inżynierem/Kierownikiem projektu i odpowiednimi instytucjami projektu organizacji ruchu na czas trwania budowy, wraz z dostarczeniem kopii projektu Inżynierowi/Kierownikowi projektu i wprowadzaniem dalszych zmian i uzgodnień wynikających z postępu robót”.

Oznacza to, że Kierownik Budowy naruszył art. 22 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane „Do podstawowych obowiązków kierownika budowy należy protokolarne przejęcie od inwestora i odpowiednie zabezpieczenie terenu budowy wraz ze znajdującymi się na nim obiektami budowlanymi, urządzeniami technicznymi i stałymi punktami osnowy geodezyjnej oraz podlegającymi ochronie elementami środowiska przyrodniczego i kulturowego” oraz art. 22 pkt 3 ww. ustawy: „Do podstawowych obowiązków kierownika budowy należy zapewnienie geodezyjnego wytyczenia obiektu oraz zorganizowanie budowy i kierowanie budową obiektu budowlanego w sposób zgodny z projektem i pozwoleniem na budowę, przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, oraz przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy”.

Inspektor nadzoru inwestorskiego dopuścił do prowadzenia robót przez wykonawcę bez zatwierdzonej czasowej organizacji ruchu, czym naruszył art. 25 pkt 1 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane „Do podstawowych obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego należy reprezentowanie inwestora na budowie przez sprawowanie kontroli zgodności jej realizacji z projektem i pozwoleniem na budowę, przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej” oraz art. 26 pkt 2 ww. ustawy: „Inspektor nadzoru inwestorskiego ma prawo żądać od kierownika budowy lub kierownika robót dokonania poprawek bądź ponownego wykonania wadliwie wykonanych robót, a także wstrzymania dalszych robót budowlanych w przypadku, gdyby ich kontynuacja mogła wywołać zagrożenie bądź spowodować niedopuszczalną niezgodność z projektem lub pozwoleniem na budowę”.

Powyższe naruszenia ustawy Prawo budowlane stanowią **nieprawidłowości**.

2. Ogłędziny wykonanych robót budowlanych i dokumentacji zadania.

Ogłędziny robót przeprowadzono przy udziale osoby upoważnionej do reprezentowania Gminy Darłowo w dniu 28 listopada 2023 r. Zakres wykonanych robót budowlanych, na dzień przeprowadzenia kontroli, udokumentowano przez wykonanie dokumentacji fotograficznej z ogłędzin w miejscu wykonanych robót budowlanych, w ilości 37 zdjęć, które włączono do akt kontroli (str. 26-44).

Dokumentacja fotograficzna została przekazana Beneficjentowi w dniu 3 kwietnia 2024 r. w wersji elektronicznej – e-mail.

Jednocześnie stwierdzono, że wykonane roboty budowlane stwarzają dobre wrażenie w zakresie jakości ich wykonania, z następującymi uwagami:

1. Tablica informacyjna przesłonięta przez gałęzie drzewa (zdjęcie nr 1),
2. Tablica znaku drogowego D-18 „parking” przesłonięta przez gałęzie drzewa (zdjęcie nr 2),
3. Tablica znaku drogowego D-6 „przejście dla pieszych” przesłonięta przez gałęzie drzewa (zdjęcie nr 4, 10),
4. Gałęzie drzew w skrajni chodnika (zdjęcie nr 4, 16, 20, 21, 26, 37),
5. Tablica znaku drogowego D-1 „droga z pierwszeństwem” przesłonięta przez gałęzie drzewa (zdjęcie nr 8, 22),
6. Tablica znaku B-33 „ograniczenie prędkości do 20 km/h” zanieczyszczona naklejką (zdjęcie nr 24),
7. Odprowadzenie wody z posesji do wpustu ulicznego (zdjęcie nr 27),
8. Tablice znaków drogowych A-11a „próg zwalniający, B-33 „ograniczenie prędkości do 20 km/h” przesłonięte przez gałęzie drzewa (zdjęcie nr 31),
9. Brak tabliczki T-1 wskazującej odległość znaku ostrzegawczego od miejsca niebezpiecznego (zdjęcie nr 3, 5, 31, 34),
10. Niewłaściwe oznakowanie przy progach zwalniających (zdjęcia nr 3, 5, 12, 24, 31 oraz 34). Znak widoczny na ww. zdjęciach to B-33 „ograniczenie prędkości”. Zgodnie z dyspozycją § 27 i § 32 *Rozporządzenia Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych* (Dz.U.

z 2019 r. poz. 2311 ze zm.) dopuszczalna prędkość określona na tym znaku obowiązuje do miejsca:

- 1) wprowadzenia innej dopuszczalnej prędkości znakiem B-33 lub B-43;
- 2) umieszczenia znaku D-40 oznaczającego początek strefy zamieszkania;
- 3) umieszczenia znaków oznaczających odpowiednio początek lub koniec obszaru zabudowanego (...);
- 4) do najbliższego skrzyżowania;
- 5) odwołania tego znaku znakiem B-34 "koniec ograniczenia prędkości" lub znakiem B-42 "koniec zakazów".

Tak więc widoczne na zdjęciach ograniczenie prędkości będzie obowiązywać aż do momentu jego odwołania z powodu którejś z wyżej wymienionych przyczyn (a nie tylko do progę zwalniającego).

Rozwiązania dotyczące oznakowania progów zwalniających zostały opisane w punkcie 8.1 załącznika nr 4 do *Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach*.

Jednym z nich jest: „W przypadku konieczności ograniczenia prędkości pod znakiem B-33 dopuszcza się stosowanie tabliczki T-20. W przypadku, gdy na odcinku drogi pomiędzy skrzyżowaniami znajduje się więcej progów zwalniających niż jeden, stosuje się jeden znak A-11a wraz z tabliczką T-2 przed pierwszym progiem. Pod znakiem B-33 dopuszcza się stosowanie tabliczki T-20 z odległością równą odległości wskazanej na tabliczce T-2”.

Stwierdzone usterki nie mają wpływu na ocenę działalności Gminy Darłowo.

Obowiązki informacyjne

Zarządca drogi poinformował użytkowników drogi, za pośrednictwem tablic informacyjnych, o realizacji zadania z udziałem środków Funduszu Dróg Samorządowych.

3. Weryfikacja rozliczenia zadania.

Zawarcie umowy

Na podstawie zawartej w dniu 25 września 2019 r. Umowy nr 32/2019/E/8 Gmina Darłowo uzyskała z Funduszu Dróg Samorządowych środki na dofinansowanie zadania nr FDS-1/51/2019 pn.: „Przebudowa ul. Słonecznej w miejscowości Wicie 160030Z” w wysokości 2 651 952,52 zł.

Gmina zobowiązała się do przekazania na realizację zadania środków finansowych własnych w wysokości 2 651 952,52 zł.

Procentowy udział środków własnych w wydatkach kwalifikowalnych zadania wynosi nie mniej niż 50,00 %.

Na podstawie zawartego w dniu 9 marca 2020 r. Aneksu nr 1 do Umowy nr 32/2019/E/8 Gmina Darłowo uzyskała z Funduszu Dróg Samorządowych środki na dofinansowanie zadania nr FDS-

1/51/2019 pn.: „Przebudowa ul. Słonecznej w miejscowości Wicie 160030Z” w wysokości 2 293 950,00 zł.

Gmina zobowiązała się do przekazania na realizację zadania środków finansowych własnych w wysokości 2 293 950,00 zł.

Pozostałe postanowienia umowy pozostały bez zmian.

Według *sprawozdania z wykorzystania środków z Funduszu Dróg Samorządowych* Gminie Darłowo przekazano dofinansowanie w wysokości 2 293 950,00 zł.

Sprawozdawczość

Na podstawie *informacji* dotyczących działalności Jednostki kontrolowanej, pozyskanych z Wydziału Infrastruktury, Rolnictwa i Rozwoju Regionalnego Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego stwierdzono, że Beneficjent **wywiązał** się z obowiązku terminowego rozliczenia zadania, przekazując **w terminie** *sprawozdanie z wykorzystania środków z Funduszu Dróg Samorządowych* (załącznik nr 3) oraz *zestawienie dokumentów potwierdzających poniesione wydatki* (załącznik nr 4).

Poczynając od dnia zawarcia umowy, **nie wszystkie** *informacje miesięczne o zaawansowaniu realizacji zadania* zostały złożone terminowo:

- informacja miesięczna o zaawansowaniu realizacji zadania na dzień 30.10.2019 r. została dostarczona do ZUW w dniu 8.11.2019 r. (1 dzień po terminie),
- informacja miesięczna o zaawansowaniu realizacji zadania na dzień 31.01.2020 r. została dostarczona do ZUW w dniu 11.03.2020 r. (33 dni po terminie),
- informacja miesięczna o zaawansowaniu realizacji zadania na dzień 28.02.2020 r. została dostarczona do ZUW w dniu 11.03.2020 r. (2 dni po terminie).

Powyższe naruszenie § 2 ust. 2 pkt 7 Umowy nr 32/2019/E/8 z dnia 25 września 2019 r. o dofinansowanie środkami pochodzącymi z Funduszu Dróg Samorządowych zadania nr FDS-1/51/2019 pn.: „Przebudowa ul. Słonecznej w miejscowości Wicie 160030Z” stanowi **uchybie** i nie miało wpływu na kontrolowaną działalność.

Opisy na fakturach

W wyniku kontroli stwierdzono, że faktury rozliczone w ramach zadania inwestycyjnego dofinansowanego środkami Funduszu zostały opisane zgodnie z § 6 ust. 4 Umowy.

(dowód: akta kontroli str. 103)

Ewidencja księgowa

Stwierdzono, że Gmina posiada wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych środków Funduszu oraz wydatków dokonywanych z tych środków, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, co jest zgodne z postanowieniem § 6 ust. 1 Umowy.

(dowód: akta kontroli str. 104-107)

Rozliczenie finansowe

Na podstawie przedłożonej dokumentacji stwierdzono, że Gmina Darłowo otrzymała dofinansowanie z Funduszu w wysokości 2 293 950,00 zł.

Ustalono, że jednostka ostatecznie poniosła wydatki kwalifikowalne w kwocie 4 587 900,00 zł, z tego w ramach zadania wydatkowano środki pozyskane z Funduszu w kwocie 2 293 950,00 zł oraz środki własne w kwocie 2 293 950,00 zł. Środki własne stanowią 50% wydatków kwalifikowalnych. Tym samym zostały zrealizowane założenia wynikające z § 4 ust. 1 Umowy.

Ze środków z Funduszu otrzymanych na realizację zadania w kwocie 2 293 950,00 zł, Gmina wydatkowała całą kwotę dofinansowania

(dowód: akta kontroli str. 55-67, 64-67)

Zakres i skutki stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień:	
Opisano w punkcie 1 i 3.	
Ocena obszaru kontroli	Kontrolujący ocenia działalność Gminy Darłowo pozytywnie z nieprawidłowościami.
Wpis do książki kontroli	Kontrola została wpisana do Książki kontroli w Urzędzie Miejskim w Darłowie pod numerem 9 w dniu 28 listopada 2023 r.
Zalecenia	<p>W związku z nieprawidłowościami opisanymi w punkcie 1, w przypadku realizacji zadań tego typu <u>w przyszłości</u>, zalecam:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zawiadamianie organu nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy, - egzekwowanie od Wykonawcy obowiązku sporządzenia dokumentów określonych przez Zamawiającego w <i>Specyfikacjach Technicznych Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych</i> oraz egzekwowanie od Inspektora nadzoru jego podstawowych obowiązków. <p>W związku z uchybieniem opisanym w punkcie 3, w przypadku realizacji zadań tego typu <u>w przyszłości</u>, zalecam przestrzeganie terminów sprawozdawczości, określonych w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Ponadto proszę o potwierdzenie usunięcia usterek stwierdzonych podczas oględzin w miejscu wykonanych robót, o których mowa w punkcie 2 wystąpienia, zdjęciami przesłanymi pocztą elektroniczną na adres email: kkierczuk@szczecin.uw.gov.pl lub wydrukowanymi i dostarczonymi do Wydziału Kontroli ZUW w Szczecinie.</p>
Pouczenia	<ul style="list-style-type: none"> - Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. - O sposobie wykonania zaleceń albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli

	Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.
PODPIS KIEROWNIKA JEDNOSTKI KONTROLUJĄCEJ	z up. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO <i>Bartosz Brożyński</i> I Wicewojewoda Zachodniopomorski <i>/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/</i>